

Słowniczek terminów dotyczących kamicy nerkowej i moczowodowej

badania oceniające funkcje metaboliczne	seria badań krwi i moczu pacjentów z wysokim ryzykiem zachorowania na kamicy
cewka moczowa	przewód wyprowadzający mocz z pęcherza moczowego
cewnik JJ	cewnik, który jest czasowo zakładany do moczowodu w celu zapewnienia przepływu moczu z nerki do pęcherza moczowego
cewnik nefrostomijny (nefrostomia)	cewnik, który jest zakładany bezpośrednio do nerki poprzez skórę, dzięki czemu mocz może zostać usunięty z organizmu (zob. odbarczenie nerki)
drogi moczowe	zob. układ moczowy
endoskop	przyrząd medyczny w kształcie rurki, służący do wizualnego badania wnętrza ludzkiego ciała; może być sztywny lub giętki
fragmenty kamienia	kawałki kamienia rozbitego w trakcie zabiegu
litotrypsja zewnątrzustrojową falą uderzeniową, ESWL	metoda leczenia polegająca na rozbiciu kamieni na małe fragmenty, wydalane z moczem po zabiegu przy pomocy fal dźwiękowych wysokiej energii
kamica bezobjawowa	kamica, która nie powoduje występowania objawów; kamienie nerkowe i moczowodowe są zwykle znajdowane przypadkowo podczas wykonywania obrazowych badań diagnostycznych w kierunku innych schorzeń.
kamica moczowa	choroba polegająca na powstawaniu złogów w drogach moczowych
kolka nerkowa	silny ból w okolicy lędźwiowej, pachwinowej lub udowej, spowodowany kamieniem blokującym normalny przepływ moczu
kwas moczowy	substancja chemiczna, która tworzy się w organizmie w wyniku rozkładu substancji zwanych purynami
leczenie aktywne	zabiegi mające na celu usunięcie kamieni nerkowych lub moczowodowych
leczenie zachowawcze	obserwacja przebiegu kamicy lub stosowanie leków ułatwiających naturalne wydalanie kamieni

MET	terapia wspomagająca wydalanie złożu; leczenie, które pozwala na łatwiejsze i mniej bolesne naturalne wydalanie kamieni
moczowód	jeden z dwóch przewodów, przez które mocz przepływa z nerek do pęcherza moczowego
nefrolitotomia przezskórna, PCNL	metoda leczenia polegająca na bezpośrednim usunięciu kamieni z nerki poprzez wprowadzoną przez skórę rurkę
nerki	dwa narządy w ciele ludzkim kształtem przypominające ziarna fasoli; znajdują się one w tylnej przestrzeni jamy brzusznej, a ich funkcją jest filtracja krwi i produkcja moczu
NLPZ-y, niesteroidowe leki przeciwzapalne	grupa leków stosowanych w medycynie w celu uśmierzania bólu; bardzo często używane w terapii kolki nerkowej
odbarczenie nerki	zmniejszenie ciśnienia w nerkach; cewnik nefrostomijny jest wprowadzany bezpośrednio do nerki przez skórę w celu umożliwienia wydostania się moczu z ciała (zob. cewnik nefrostomijny)
pęcherz moczowy	narząd zbierający mocz wypływający z nerek (zob. nerki)
pH	wartości w zakresie od 0,0 do 14,0 określające, czy dany płyn jest kwaśny czy zasadowy; wartości pH bliskie 7,0 są obojętne (neutralne), wartości wyższe są zasadowe, a niższe kwaśne
przeciwwskazanie	objaw lub stan, który sprawia, że dana metoda leczenia nie jest zalecana
szczawiany	substancje obecne w wielu rodzajach żywności, które mogą mieć związek z tworzeniem się kamieni nerkowych lub moczowodowych
tomografia komputerowa (TK)	technika obrazowania polegająca na wykonywaniu serii zdjęć rentgenowskich ciała
tomografia komputerowa bez kontrastu	rodzaj tomografii komputerowej charakteryzujący się niskim narażeniem na promieniowanie rentgenowskie (zob. tomografia komputerowa)
ultrasonografia	metoda obrazowania, w której wykorzystuje się dźwięki o wysokiej częstotliwości w celu uwidocznienia wnętrza ciała
układ moczowy	układ narządów w organizmie, którego funkcja polega na produkcji, przemieszczaniu i wydalaniu moczu; składa się z dwóch nerek, dwóch moczowodów, pęcherza moczowego i cewki moczowej; układ moczowy u mężczyzn i kobiet jest bardzo podobny, a jedyną różnicą jest długość cewki moczowej, która jest dłuższa u mężczyzn

ureteroskop (sztywny lub giętki)	endoskop (wziernik) używany przy badaniu układu moczowego; jest on wprowadzany do cewki moczowej i następnie do pęcherza moczowego i moczowodu, a nawet do nerki
ureteroskopia (URS)	metoda leczenia kamicy nerkowej lub moczowodowej polegająca na wprowadzeniu ureteroskopu do układu moczowego poprzez cewkę moczową w celu wyciągnięcia kamienia (zob. ureteroskop)
urografia dożylna	technika obrazowania polegająca na dożylnym podaniu kontrastu rentgenowskiego, zwykle do żyły w przedramieniu
urolog	lekarz specjalizujący się w leczeniu chorób układu moczowego i narządów płciowych
USG	zob. ultrasonografia
złogi	kamienie
znieczulenie (ogólne lub miejscowe)	przed zabiegiem pacjent otrzymuje znieczulenie, dzięki któremu nie będzie odczuwać bólu; w znieczuleniu ogólnym pacjent jest nieprzytomny i nieświadomy tego, co się z nim dzieje; znieczulenie miejscowe powoduje brak odczuwania bólu w tej części ciała, gdzie jest wykonywany zabieg; po zabiegu znieczulenie stopniowo przestaje działać.

Informacje tu zawarte zostały po raz ostatni uaktualnione w czerwcu 2012 roku.

Ta ulotka zawiera ogólne informacje na temat kamicy nerkowej i moczowodowej. Z ewentualnymi pytaniami dotyczącymi własnego przypadku należy zwrócić się do swojego lekarza lub innego pracownika służby zdrowia.

Niniejsze informacje zostały opracowane przez Europejskie Towarzystwo Urologiczne (*European Association of Urology, EAU*) we współpracy z działającą w ramach EAU Sekcją Kamicy Moczowej (*European Association of Urology Section of Urolithiasis, EULIS*), Sekcją Kamicy Moczowej Adeptów Urologii EAU (*Urolithiasis Section of the European Association of Urology Young Academic Urologists Group*) oraz Europejskim Towarzystwem Pielęgniarek Urologicznych (*European Association of Urology Nurses, EAUN*).

Treść tej ulotki jest zgodna z wytycznymi EAU.

Twórcy:

dr Thorsten Bach	Hamburg, Niemcy
dr Murat Binbay	Stambuł, Turcja
Nicola Dickens	Londyn, Wielka Brytania
Bente Thoft Jensen	Århus, Dania
prof. dr Thomas Knoll	Sindelfingen, Niemcy
André Mendes	Castelo Branco, Portugalia
dr Francesco Sanguedolce	Barcelona, Hiszpania
dr Christian Türk	Wiedeń, Austria

we współpracy z PTU:

Polska wersja opracowana przez dr. Romana Sosnowskiego oraz Studentów CMUJ.